

Tíz Csongrád megyei kastélyból néhány fogadja, de egy sem várja a vendéget

# Luxusszálló helyett zsákvarró üzem

Ötszintes szállodává alakította volna a megye legszebb kastélyát Nagymágocson egy befektető, dunántúli színvonalat ígért – aztán eltűnt. Az épületet meg lehet nézni, egy nővér a turistacsoportot is körbevezeti, de fotózni nem szabad, hiszen ez egy otthon. A vendéget mást is fogadják, ha jön, de nem várják. Szerencsésje van annak a régi kastélynak, amelyet kórházként, iskolaként, kollégiumként használnak. Mert Kiszomboron, a Rónay család fészében például zsákvarró üzem működik.

## MUNKATÁRSAINKTÓL

A megye legszebbnek mondott kastélya, a nagymágocsi Károlyi család fészke 1896-97-ben épült. Ha egy turistacsoport véletlenül tudomást szerezne róla, és meg szeretné nézni, a vezetőjének a megyei telefonkönyvben, Nagymágocs neve mellett meg kellene keresnie a Kastélyotthon számát – 63/363-642 –, és fel kellene hívnia.

## Idengevezető nővérke

A megyei önkormányzat birtokában lévő historizáló, neobarokk stílusú épületet igenis meg lehet nézni, kívül-belül: a nővérek közül valaki szívesen körbevezeti a vendégeket – ám egyvalami tilos: fényképezni, filmezni, a lakók személyiségi jogai miatt.

A mágocsiak leszoktak arról, hogy büszkéek legyenek erre az épületre, hiszen szinte csak baj van vele. A szociális otthon semmiben sem felel meg az ilyen intézményekkel szemben támasztott előírásoknak. Modern, új épületbe kellene költöztetni a lakókat, de erre nincs pénz. Ezért örült meg nagyon a megyei közgyűlés, amikor tavaly az Arawana Kft. azzal állt elő, megveszi a kastélyt, és helyette épít a megyének új otthonát. A kft.-vel szerződést kötöttek, a faluban is reménykedtek: a cég beszállt volna a csatornázásba. Minden érintett örült annak, hogy végre itt is megtört a jég, hiszen az a nor-

## PALLAVICINI-KASTÉLYOK

Az ópusztaszeri Pallavicini-kastély az 1880-as évek végén épült, nevezetes vadászatok alkalmával főrangú vendégek szállásul is szolgált. A szép park közepén álló, historizáló stílusú kastélyt a II. világháború után államosították, ma a Csongrád Megyei Önkormányzat pszichiátriai otthon működik benne mintegy háromszáz beteggel. – A néhány éve elhunyt Pallavicini Károly öröf tudomásul vette, hogy nem kaphatja vissza az államtól. Az épület viszonylag jó állapotban van, folyamatosan karbantartják. A helybeliek elfogadják, hogy megyei önkormányzati tulajdonban van, nincsenek a községnek tervei a kastéllyal – mondta el Makra József, Ópusztaszer polgármestere. Úgy tudjuk, akadtak már érdeklődő befektetők, de elriadtak attól, hogy meg kellene oldaniuk a betegek elhelyezését, ha szeretnék megvásárolni az épületet.

Pallavicini-kastélynak mondják azt a sándorfalvi épületet is, amely 1957 óta iskolaként működik, jelenleg hét alsó tagozatos osztályteremmel. A szép, neoklasszicista épület nem is igazi kastély, csak az uradalmi ügyintéző otthona és irodája volt egykor, de a grófnak is fenntartottak benne néhány helyiséget. Legutóbb az ezredfordulón újjáépítették fel, így jó állapotú az épület, amit egyesek szeretnének újra régi fényében látni, mások szerint ilyen felesleges rongyozást nem engedhet meg magának Sándorfalva.

mális, hogy nemcsak beszélünk a történelemről, meg is kell becsülni a múlt értékeit. A kastélyok egyre komolyabb idegenforgalmi vonzerőt testesítenek meg világszerte, de míg Erdélyben Drakula gróf emléke, Angliában a szellemek vonzzák a vendéget, a mi épületeinkben csak a pénztelenség kísért.

Az Arawana ötszintes szállodává alakította volna a kastélyt, huszonhat lakosztályt, élményfürdőt, bűvárok oktatására alkal-

A kiszombori Rónay család 1859-ben emelt romantikus kastélya a helyi önkormányzaté. Szegvári Ernőné, a település polgármestere sajnálja, hogy a jókora ingatlan egy része üresen áll. A ma is használható helyiségekben egy zsákvarró üzem működik több mint egy évtizede.

– Évtizedeken át mezőgazdasági tárolónak, szárítóüzemnek használták, ma már nincs olyan állapotban, hogy látogatható legyen, bár a toronyba fel

”A mágocsiak leszoktak arról, hogy büszkéek legyenek erre az épületre, hiszen szinte csak baj van vele.

mas medencét, hajóroncsokat, kalózszigetet, lovardát tervezett. Végül egyszerűen eltűnt. Péter Árpád, a megyei önkormányzat sajtóreferense arról tájékoztatta lapunkat, hogy a szerződés most hivatalosan is fölbontott, minden marad a régiben.

## Térzene a toronyból

A másik kilenc Csongrád megyei kastély olyan messze van a dunántúli móditól, mint Makó Jeruzsálemtől.

lehet menni – mondja a polgármester asszony. – Jelesebb ünnepeinken már többször is volt rá példa, hogy a toronyból térzenét szolgáltattak, a falunapra és augusztus 20-ára is ezt tervezzük.

A hatalmas tetőfelületet 2000-ben pályázati forrásból sikerült renoválni, az önkormányzat levéltári, könyvtári raktárként képzelné el jövőbeli hasznosítását, a milliárdos nagyságrendű felújításhoz uniós forrásra



Kiszomboron, a Rónay-kastélyban zsákvarró üzem működik, de ünnepekkor zenélnék a toronyból

számítanak. Nem valószínű, hogy valaha is turisztikai célokra fog szolgálni.

Korszerű és kihasználtságát tekintve is hatékonynak nevezhető idősotthon működik a megyei önkormányzat tulajdonában álló óföldéai Návay-kastélyban. Az ezredfordulón felújították és kibővítették, most jó állapotban van. Csak a hozzátartozók számára látogatható.

Az árpádhalmi önkormányzat tulajdonában lévő, historizáló stílusú Károlyi-Berchtold kastély 1898-ban festői környezetben épült. Itt működik a falu általános iskolája, a könyvtár és a művelődési ház. Az önkormányzat a jövőben is közösségi célokra használja, de nyitott a nagyközönség számára. Évente festik, a tetőt tavaly felújították: viszonylag jó állapotban van.

Az 1765-ben, barokk stílusban épült derekegyházi Károlyi-Weiss kastélyban a megyei önkormányzat fogyatékosokat ápoló otthon működik. Előzetes bejelentkezés után az udvaron és a parkban lehet sétálni, de az ápolatra való tekintettel nem lehet

bemenni. Messziről nézve tűrhető állapotban van. A megye szívesen megválna az épülettől, úgy, ahogyan a nagymágocsitól.

## Repülőgépről gyönyörű

Az 1773-ban épült késő barokk szegvári kastély az államé, felújításáról a kormány döntött: 1,2 milliárd forintért renoválja a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága. Az önkormányzat és a művelődési ház kiállításokat és közösségi programokat rendez benne. Később talán nemzetközi régészeti tábornak ad helyet, mert Szegváron találták a hateres éves híres Sarlós istent. Lehet, hogy ide jön a Szász Endre-hagyaték, ha megtetszik az épület Szász Lulának.

A deszki Gerliczky-kastély 1884-ben épült, historizáló stílusban, és a mellkasi betegségek sakkórházának ad helyet. Korábban meg lehetett látogatni, ma a főigazgató, Bálint Beatrix engedélyt kell kérni ehhez, ami természetes, ez egy egészségügyi intézmény, nem múzeum. Repülőgépről, odafentről nagyon szép látványt nyújt. A makói Csanádi püspöki kastély a XVIII. század vége felé épült, klasszicista stílusban. A Szent István Egyházi Általános Iskola és Gimnázium kollégiuma. Az iskola igazgatónője, Héjja Margit Aliz nővér szerint épp most nem alkalmas arra, hogy megnézze bárki is. Azért nem, mert ott most „nagyon nyári állapotok uralkodnak”.

## A DUNÁNTÚL MÁR NYUGAT-EURÓPA

A millenniumi kastélyprogram keretében húszmilliárd forintot költöttek el Magyarországon, a Dunántúlon egymás után újulnak meg a régi nemesi lakóhelyek. A Közép-Európai Kastélyútnak hivatalos állomása lett a nagycenki Széchenyi-, a keszthelyi Festetics-kastély, valamint a kőszegi, a sárvári és a sümegi vár. Hamarosan bekerül ebbe a körbe a fertői Esterházy-, a körmendi Batthyány-kastély, a nagyvásonyi és a cseszneki vár, illetve a sitkei fogadó is. Megyénkben a legtöbb nemesi épületet három familia építtette: a Pallavicini, a Návay és a Károlyi család.



Az óföldéai Návay-kastélyt felújították, bővítették, végleg otthon marad

Fotók: Karnok Csaba



SZABADTÉRI JÁTÉKOK  
SZÉGED

2007

JEGYÉRTÉKESÍTÉS:

SZÉGED Ártium, Kárász u. 9., T: 62/541-205

BÁNK BÁN

RUDOLF

MACSKÁK

TÖRÖK TÁNG-SHOW

MARICA GRÓFNŐ

WWW.SZEGEDISZABADTERI.hu